

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA-IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai nr. 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Cont nr. 49.8.01

Credința noastră

38. Sf. Taine - și viața noastră în Hristos și în Biserica Sa

Viața noastră în Hristos și în Biserica Sa se arată mai deplin în cele șapte Sfinte Taine. Ele au fost date de Mîntuitorul și transmise Bisericii de Sfinții Apostoli, care se prezintă pe sine ca „iconomi ai Tainelor lui Dumnezeu” (I Cor. 4, 1). Sfintele Taine sînt lucrări sfinte ale Bisericii prin care în chip văzut se revărsă asupra noastră harul dumnezeiesc cel nevăzut. Astfel s. ex. la Botez partea văzută o constituie cuvintele: „Botează-se robul lui Dumnezeu...”, apa sfințită, afundarea și scoaterea din apa sfințită. Iar harul divin cel nevăzut ne naște la viața cea nouă, viața în Iisus Hristos și în Biserica Sa. Între partea văzută și partea nevăzută este o strînsă legătură, stabilită de Mîntuitorul însuși. De aceea Sfintele Taine se săvîrșesc în Biserică, dat fiind că Hristos le-a dat Bisericii și Biserica le-a păstrat și le păstrează neschimbate, după rînduiala cea de la început.

Sfintele Taine se săvîrșesc de Dumnezeu (de Mîntuitorul în Biserică prin Dubul Sfînt), arhierii și preoții sînt numai slujitori, prin care încrează Hristos. Aceasta se vede și din faptul că preotul nu zice: „Te botez...”, ci: „Se botează robul lui Dumnezeu”, nu zice: „Te împărtășesc...”, ci: „Se împărtășește robul lui Dumnezeu...”. Adică Hristos e Cel ce lucrează prin preot. Nu preotul e în primul plan ci Hristos, care pe toate le sfințește. Hristos a dat Sfinților Apostoli slujirea Sfintelor Taine, iar aceștia au transmis-o episcopilor și preoților și Hristos e Slujitorul cel Mare căruia îi slujesc arhierii și preoții. De aceea Sfintele Taine sînt adevărate și valabile numai în Biserică și după rînduiala ei, de vreme ce Hristos și Biserica una sînt. Ele sînt: Botezul, Sf. Mir, Sf. Împărtășanie, Pocăința, Preoția, Nunta (Cununia), Maslul. Vom prezenta acum Botezul, Sf. Mir și Sf. Împărtășanie, care au o strînsă legătură întreolaltă, Botezul fiind taina nașterii în Hristos, Sf. Mir taina creșterii în Hristos și Sf. Împărtășanie taina desăvîrșirii noastre cu Hristos. Naștere, creștere și desăvîrșire.

Fiecare Sf. Taină își are rînduiala sa. Nu ne oprim la întreaga slujbă a fiecărei Sf. Taine, ci numai la momentul în care se împlinesc lucrarea acelei Sf. Taine.

La Sf. Botez momentul în care se săvîrșește taina nașterii în Hristos este atunci cînd preotul, stînd cu fața spre răsărit, afundă de trei ori în apa sfințită pe cel adus la Botez, zicînd: „Botează-se robul lui Dumnezeu (numele) în numele Tatălui, Amin, și al Fiului, Amin, și al Sfîntului Duh, Amin, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.” Botezul prin întreită afundare se face în numele Sfintei Treimi. Această întreită afundare și scoatere din apă are însă și un alt înțeles. Ea închipuie moartea și învierea lui Hristos (a treia zi, după Scripturi). Cel botezat poate împreună cu Hristos și înviază împreună cu Hristos, adică el ia parte la moartea și la învierea Domnului. Așa cum Hristos prin moartea Sa pe cruce a zdrobit puterea păcatului (întru care este moartea) și prin învierea Sa a deschis porțile vieții celei noi, vieții celei veșnice, așa pe cel ce se botează Iisus Hristos îl curăță de păcat și-l îmbracă întru sfințenie. El este mort față de păcat și viu pentru Iisus Hristos, în Iisus Hristos, pentru viața cea veșnică. De aceea Sf. Ap. Pavel scrie: „Cîți în Hristos v-ați botezat, în Hristos

v-ați și îmbrăcat” (Gal. 3, 27), adică aceștia — curățiți și sfințiți prin harul divin — primesc chipul lui Hristos. Astfel dacă Iisus Hristos e singurul Fiu după natură al Tatălui, noi — în Iisus Hristos — devenim fii ai lui Dumnezeu după har. Omul cel vechi, omul păcatului a murit și am înviat la viața cea nouă, viața în Hristos (Gal. 2, 19—20; Rom. 6, 3—8; Col. 2, 12—13; Ef. 2, 5—6; Tit 3, 5).

Ne întrebăm: Cine poate fi botezat? După cuvîntul Sf. Scripturi, de vreme ce toți ne naștem cu păcatul strămoșesc („întru fărădelegi m-am zămislit”, zise Psalmistul: Ps. 50, 6; cf. Iov 14, 4; Rom. 5, 12) rezultă că toți avem nevoie de o „naștere din nou” nu după trup, ci în Hristos, ca să putem intra „în împărăția lui Dumnezeu” (Ioan 3, 5). Și aceasta încă de la pruncie. De aceea, conform poruncii date de Mîntuitorul (Matei 28, 19), Sfinții Apostoli, după pogorîrea Dubului Sfînt peste ei, au botezat „casele” celor ce credeau în Hristos (Luca Apost. 24, 15. 32; 10, 47—48; I Cor. 1, 16), adică pe cei de diferite vârste (prunci sau vîrstnici).

După ce creștinismul s-a răspîndit în diferite țări, fiindcă toți erau creștini, a rămas obișnuit botezul pruncilor, existînd rare cazuri de botezare a celor în vîrstă. Este deci greșită părerea unora că botezul trebuie făcut numai la vîrstă înaintată. Aceștia iau pilda botezului dat de Sf. Ioan Botezătorul. Acest botez însă era numai cu apă, pentru a pregăti calea Domnului Hristos. Sf. Ioan însuși mărturisește că Hristos „vă va boteza cu Dubul Sfînt” (Matei 3, 11). De aceea și Sf. Ap. Pavel a botezat pe cei ce au avut numai „botezul lui Ioan” (Fapt. Ap. 19, 1—6). Noi avem botezul lui Hristos, întru care sîntem eliberați din robia păcatului strămoșesc (și de păcatele personale, la o persoană în vîrstă), ne îmbrăcăm în Hristos și curățiți de păcat devenim fii ai lui Dumnezeu după har. Botezul este așadar Sf. Taină a nașterii la viața cea nouă, viața în Iisus Hristos. El pune început vieții noastre în Hristos. Dar totodată cel botezat devine mădular al Bisericii. El e botezat în Biserică, de un slujitor al altarului și primit ca fiu al Bisericii. (In cazuri excepționale, botezul poate fi săvîrșit și de un credincios, cînd s. ex., e primejdie de moarte). Nașul este părintele lui sufletesc. (De aceea s. ex. nu se pot căsători un băiat și o fată, care au fost botezați de același naș, pentru că ei sînt socoțiți ca frați duhovnicești).

Așadar Botezul ne purifică și ne sfințește. Prin el viețuim în Hristos și Hristos viețuiește în noi. Prin el devenim mădulare ale Bisericii lui Hristos și împreună slujitori cu toți credincioșii lui Hristos și Bisericii.

Îndată după Botez preotul săvîrșește și taina Sf. Mir. Adică unge pe cel botezat cu Sf. Mir în chipul crucii la nări, gură, urechi, piept, mîni și picioare, zicînd de fiecare dată: „Pecetea darului Sfîntului Duh. Amin” (Sf. Mir se pregătește din untdelemn și diferite mirodenii, care închipuiesc mulțimea darurilor Sf. Duh, și se sfințește de Ierarhi în Joia Mare. Preoții îl primesc, îl păstrează și îl folosesc după cuvîntul).

Prin Taina Sf. Mir se împărtășesc celui botezat darurile Sf. Duh, după cum se vede din înseși cuvintele rostite de preot. Dacă prin botez ne-am

(Continuare în pag. 2)

Anastasia Șaguna (1785 — 1836)

„... Am păzit credința” (II Tim. 4, 7)

Amintirea mamelor vrednice a rămas totdeauna vie în inima fiilor deveniți binefăcători ai semenilor.

Din rîndul acestor mame fericite face parte și Anastasia Șaguna, mama mitropolitului Andrei Șaguna, a cărei icoană dorim s-o evocăm, cu prilejul centenarului morții fiului său (1808—1873). „Mamele mele îi datorez dragostea de Dumnezeu și credința ortodoxă, drumul meu în viață și duhul de jertfă care m-a călăuzit în toată opera mea” — spune marele mitropolit Șaguna despre mama sa.

Anastasia Muciu s-a născut în 1785 și la 18 ani s-a căsătorit cu Naum Șaguna care era neguțator. Ei erau români macedoneni, refugiați din calea turcilor la Mișcolț în Ungaria. Au avut trei copii: Avreta, Ecaterina și Anastasiu (Andrei), născut la 20 decembrie 1808.

Scăpînd în cele ale neguțătoriei, peste familia lui Naum Șaguna vin zile grele, cu necazuri și sărăcie, ceea ce îngrijora mult pe mamă care se gîndea la educația copiilor. În această stare, ca să scape de ananghie, soțul ei a trecut la credința catolică, în 1814, cu cei doi copii de școală, Avreta și Ecaterina. Mama s-a opus acestei treceri cu toată energia. De aceea își ia copiii și pleacă la tatăl său și la frații săi în Pesta, cu dorința să-și crească copiii în credința strămoșească.

Rezistența Anastasiei a nemulțumit pe arhiepiscopul Fischer, în fața căruia soțul ei a declarat că trece la catolicism. Ca urmare, el face o scrisoare către guvernul ungar în care expune învoiala dintre el și Naum Șaguna, privitoare la educația catolică a copiilor săi și arată opoziția soției lui, care a plecat cu copiii la Pesta. În încheiere cere ca, cei doi copii mărișori, să fie aduși cu sila înapoi, iar Anastasiu, care este de 5 ani, să fie lăsat mamei sale pînă la școlarizare, cînd va fi adus la Mișcolț și dat preotului catolic pentru catehizare (cf. I. Lupaș, Mitropolitul Șaguna, Sibiu, 1909, p. 16).

Între timp, Naum Șaguna moare (1815), sărac și trist, iar Anastasia este hotărîtă să ia soarta copiilor în mîinile sale. Ea face imediat o cerere la împărat să-i dea voie să-și crească copiii în legea ortodoxă, dar este refuzată pe motiv că tatăl lor a fost catolic. Dar ea nu cedează, căci nu se poate despărți de odraslele sale. De aceea, în 1816, primește poruncă din Viena să-și dea copiii arhiepiscopului Fischer. Face o nouă cerere la împărat, declarînd că se supune poruncii date, va pleca cu copiii la Mișcolț, să fie crescuți în religia catolică, dar se roagă să-i dea voie să fie și ea lângă ei, să-i însoțească cu dragostea și grija sa, ce i s-a aprobat.

Datorită dragostei, înțelepciunii, stăruinței și mai ales tactului său, prin buna și temeinica educație pe care le-a dat-o copiilor în duh ortodox, aceștia au rămas fideli credinței ortodoxe a mamei lor. Cu pietate, bucurie și adîncă recunoștință își va aminti mai tîrziu vîdica Andrei de evlavioasa și scumpa sa mamă care, în anii copilăriei și ai tinereții, îi lua de mîna și mergeau împreună — cu prescura subsuoară — la praznicul Întrării în biserică (21 noiembrie), în modesta biserică din Mișcolț și le spunea să iubească și să rămînă în legea ortodoxă.

Lupta eroică, devotamentul și jertfa acestei mame venerabile n-au fost zadarnice. Ea a biruit căci, la fel ca Sf. Ap. Pavel, „a luptat lupta cea bună, a alergat la semn”, „a păzit credința...” (I Cor. 9, 23; II Tim. 4, 7). Copiii, ajungînd mari, părăsesc rînd pe rînd catolicismul și revin la matca

(Continuare în pag. 2)

38. Sf. Taine — și viața noastră...

(Urmare din pag. 1)

născut în Hristos, prin Sf. Mir ne întărim în viața cea nouă, creștem în Hristos. E momentul Rusalioilor, când Sf. Apostoli au primit Dubul Sfânt (Fapt. Ap. 2, 1—4). Sf. Apostoli au săvârșit Taina Sf. Mir (revărsării Sf. Dub) peste toți cei botezați, la început prin punerea mâinilor și prin ungere, căci scris este: „Și voi ungere aveți de la Dubul Sfânt și... ungerea pe care ați luat-o de la Dinsul să rămână întru voi” (I Ioan 2, 20, 27; II Cor. 1, 21—22; Ef. 4, 30). Intrucît preoția se făcea tot prin punerea mâinilor, s-a generalizat ungerea cu Sf. Mir, dat fiind că în Vechiul Testament se făcea ungerea cu untdelemn și că Iisus Hristos e numit „Unsul” lui Dumnezeu. Darurile Dubului Sfânt sînt numeroase. Intre acestea proorocul Isaia (cap. 11, 2—3) amintește de „dubul înțelepciunii și al înțelegerii, dubul sfatului și al tăriei, dubul cunoștinței și al bune credințe, dubul temerii de Dumnezeu”. Prin aceste daruri și altele creștem în Hristos și ne întărim în lucrarea sfințitoare a Dubului Său. Taina Sf. Mir, prin care Iisus Hristos revărsa darurile Sfântului Dub în cel botezat, îl unește pe acesta mai deplin cu Hristos și în Hristos cu Biserica. De aceea aceste daruri trebuie să rodească nu numai în viața fiecărui credincios, ci și în Biserica și pentru Biserica. De altfel darurile Dubului Sfânt sînt și darurile sfinte ale Bisericii, primite de ea de la Hristos prin pogorirea Dubului Sfânt (Fapt. Ap. 1, 8; 2).

Indată după Botez și după ungerea cu Sf. Mir, preotul împărtășește cu Trupul și Singele Domnului pe cel botezat și uns cu Sf. Mir. Aceasta e rînduiala cea dintru început a Bisericii. În felul acesta, de la nașterea în Hristos (prin botez) și de la întărirea în Dubul Sfânt (creșterea în Hristos prin Sf. Mir), prin Sf. Impărtășanie cel botezat și „mîrșit” primește pe Hristos ca hrană dumnezeiască și se unește deplin cu Hristos. Căci scris este: „De nu veți mânca trupul Fiului Omului și nu veți bea singele Lui, nu veți avea viață întru voi. Cel ce mîncă trupul meu are viață veșnică și eu îl voi învia în ziua cea de apoi... Cel ce mîncă trupul meu și bea singele meu petrece întru mine și eu întru el” (Ioan 6, 53—56). Așadar, prin Sf. Impărtășanie Iisus Hristos este în noi și noi sîntem în El și El ne pătrunde întreaga ființă, în așa fel încît Hristos viază în noi și noi viem în Hristos. E ceea ce spune Sf. Ap. Pavel: „Nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește în mine” (Gal. 2, 20).

Totodată Sfînta Impărtășanie unește într-un „trup”, pe toți cei ce se împărtășesc, adică ei sînt

una în Biserica lui Hristos. Cu cuvintele Sf. Ap. Pavel: Noi „cei mulți sîntem un trup (o Biserică), pentru că toți ne împărtășim dintr-o pîine”, ne împărtășim cu singele lui Hristos și cu trupul lui Hristos (I Cor. 10, 16—17). Sfînta Impărtășanie deci ne oferă cea mai deplină unire cu Hristos și în Hristos, cea mai deplină unitate a tuturor în Biserica Sa cea sfîntă.

Așadar, tainele: Sf. Botez, Sf. Mir și Sf. Impărtășanie (Sf. Euharistie) se împărtășesc împreună, ca de la începutul vieții în Hristos (Botezul) să primim și darurile Dubului Sfânt (Sf. Mir) și Trupul și Singele Domnului (Sf. Impărtășanie) și astfel să avem harul lui Hristos deplin întru noi spre a crește, a ne întări și a ne desăvîrși în vremea vieții noastre unirea cu Hristos și unitatea în Biserica lui Hristos.

Așa cum în bobul de grîu, semănat sub glie, sînt toți germenii care, la vreme potrivită, vor rodi spic îmbelșugat, așa și în ființa noastră avem prin Sf. Botez, Sf. Mir și Sf. Impărtășanie toată comoara harurilor lui Hristos, care pe măsura creșterii noastre va rodi tot mai îmbelșugat, prin harul lui Hristos și strădanile noastre.

După cum am spus, cei ce se botează primesc și Sf. Mir și Sf. Cuminecătură. Credincioșii se împărtășesc la Sf. Liturghie. Ei trebuie să se pregătească prin Sf. Spovedanie, îndreptarea vieții, rugăciune, fapte bune etc., spre a se împărtăși cu vrednicie și fără de osîndă. Cei bolnavi pot fi împărtășii acasă din Sfînta Impărtășanie pentru bolnavi. Pentru această Sf. Impărtășanie preotul scoate Sf. Agneț în Joia Mare și îl pregătește la Sf. Slujbă din a treia zi de Paști (și altădată, dacă e nevoie) și o păstrează pe altar în Sf. Chivot.

Dacă Sf. Botez și Sf. Mir nu se repetă, Sf. Impărtășanie este hrana dumnezeiască, pe care o primim de la Domnul de multe ori, ca să ajungem la o unire tot mai deplină cu El.

Aceste sfînte comori, pe care le revărsa Hristos prin Biserica Sa în ființa noastră, trebuie fructificate prin o viață după asemănarea lui Hristos, prin strădania necontenită de a pași pe urmele lui Hristos, de a face viu și lucrător Dubul lui Hristos în noi și astfel să fim oameni ai dragostei, ai păcii, ai bunătății, ai jertfelniciei pentru Biserica, pentru Patrie, pentru tot ceea ce este bun și de folos vieții în continuă înflorire.

† NICOLAE
Mitropolitul Ardealului

Anastasia Șaguna...

(Urmare din pag. 1)

Ortodoxiei, declarînd că fac acest pas nesiliți de nimeni, ci numai ascultînd glasul conștiinței.

Consemnăm faptul că în certificatul de școală al viitorului mitropolit Șaguna se spune că el este de religie romano-catolică, cu nota eminent la religie și limba maghiară. Dar în actul de revenire la legea ortodoxă — la vîrsta de 18 ani — Șaguna declară solemn că deși, la gimnaziile crăiești din Mișcolț și Pesta, s-a ocupat în mod sîrguincios cu religia și cunoaște din fir în păr principiile religiei romano-catolice, „convingerea intimă, inspirația mă îndeamnă să urmez sfintele precepte ale Bisericii greco-orientale. Doresc să trăiesc și să mor în credința mamei mele care-și trage originea de la Hristos”.

Cu întoarcerea lui Anastasiu la Ortodoxie, în 29 decembrie 1826, se sfîrșește drumul crucii pe care l-a urcat buna sa mamă. Clipa acestei întoarceri, zice un biograf șagunian, este tot așa de mare pentru românii din Transilvania ca și ziua nașterii sale, pentru că acum Șaguna este redat oficial Bisericii strămoșești, căreia îi va dăruia toată viața sa.

Desigur, tot la dorința iubitei sale mame, tînărul Anastasiu studiază Teologia la Vîrșeț, apoi se călugărește, în 1833, luînd numele Apostolului Andrei — ca dezbrăcat de cele lumești, să se devoteze integral slujirii, ridicării și propășirii multilaterale a poporului nostru.

Cu sufletul împăcat, că și-a făcut toată datoria sa de mamă, Anastasia trece la cele veșnice, în 17 ianuarie 1836, în vîrstă de 51 de ani, mulțumind lui Dumnezeu că și-a văzut copilul închinat Bisericii ortodoxe. A fost înmormîntată în cimitirul ortodox din Pesta.

Rezultă deci că personalitatea mitropolitului Șaguna este indivizibil legată de viața mamei sale și că atîta vreme cît istoria Bisericii noastre îl va pomeni pe marele ierarh, alături de el trebuie amintit cu admirație și cinste numele ei.

De aceea, Anastasia Șaguna poate fi așezată lîngă mamele Sf. Părinți ai Bisericii creștine, pentru sufletul său ortodox și faptele sale alese. Venerabila Anastasia, călăuzită de sfînte gînduri și simțăminte, și-a jertfit toată tihna, liniștea și pacea vieții sale, și-a pus întreg elanul sufletului său mare, inima sa curată, creșterii fiului său, dînd credincioșilor români din Transilvania un om de o valoare negrăită, pe mitropolitul Andrei Șaguna.

Fie deci ca numele Anastasiei Șaguna să rămînă mereu în conștiința noastră a tuturor și să fie pomenit cu cinste, iar modelul său de viață să fie urmat de fiicele credincioase ale Bisericii noastre.

Prot. Simion Radu

Din activitatea ecumenică a Bisericii Ortodoxe Române în anul 1972

În anul 1972, Biserica Ortodoxă Română a desfășurat o activitate ecumenică deosebit de fructuoasă, atît în relațiile sale cu Biserici Ortodoxe surori, cît și cu alte Biserici creștine sau culte religioase. La timpul convenit gazeta noastră a înregistrat multe dintre aceste manifestări. În cele ce urmează vom reda alte asemenea activități.

— La invitația Eminenței Sale Cardinalului Leo Joseph Suenens, Primatul Bisericii Romano-Catolice din Belgia, între 3—10 mai 1972, Prea Fericitul Patriarh Justinian a făcut o vizită oficială acestei Biserici. Din delegație au făcut parte: I. P. S. Mitropolit Nicolae al Banatului, P. S. Episcop Antonie Ploieșteanul, vicar patriarhal, P. C. pr. prof. Petru Rezuș, P. C. pr. N. Cazacu, secretar patriarhal, ca interpret, și P. C. diac. Miron Mihuț de la Catedrala patriarhală din București.

În convorbirile dintre cei doi întîistătători s-au discutat probleme ecumenice actuale, ca valorificarea contactelor dintre Bisericile locale și unitatea în diversitate.

Delegația Bisericii noastre a vizitat Arhiepiscopia de Malines-Bruxelles, apoi orașul Gand unde a fost primită de Mgr. Leon Peteghem, mănăstirea de maici din Mâle, Episcopia de Burges, unde a fost primită de Episcopul D. Smedt, Namur unde a fost primită de Mgr. Charue, mănăstirea Orval și Leffe. La 7 mai delegația a participat la Sf. Liturghie în Catedrala greacă din Bruxelles, unde au coliturghisit I. P. S. Emiliano de Bruxelles, Basil Krivocheine și Nicolae al Banatului. A urmat un colochiu teologic la Mănăstirea Cheve-

tagne, unde P. C. prof. P. Rezuș a vorbit despre: „Considerații ale unui teolog ortodox asupra situației creștine actuale.”

— Între 3—11 aprilie 1972, Biserica noastră a fost vizitată de preotul anglican Paul Oestereicher din Blackheath, cunoscut publicist și activist pe tărîm ecumenic, directorul problemelor educației religioase al Episcopiei de Southwark-Anglia.

— La invitația P. F. Părinte Patriarh Justinian, între 5—14 aprilie 1972, Excelența Sa episcopul Hermann Dietzfelbinger, președintele Consiliului Bisericii Evanghelice din R. F. G., a făcut o vizită Bisericii noastre. Din delegație au făcut parte: Dr. A. Wischmann, șeful serviciului de Relații Externe al acestei Biserici, prof. Dr. Reinhardt Slenczka din Heidelberg. Oaspeții au vizitat instituțiile centrale ale Patriarhiei Române, biserici și mănăstiri.

Vizita a constituit un răspuns la aceea a Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian făcută în Germania în octombrie 1970, și a contribuit la cunoașterea reciprocă în vederea pregătirii dialogului teologic, dintre cele două Biserici.

— Între 21—28 aprilie 1972, Excelența Sa Iosef Brinkhues, Președintele Bisericii vechilor Catolici din R. F. G., a făcut o vizită Bisericii noastre la invitația P. F. Părinte Patriarh Justinian. Din delegație au făcut parte: Prof. Werner Küppers din Bonn, prof. Berthold Spuler din Hamburg și pr. S. Kraft din Karlsruhe. Delegația a vizitat instituțiile centrale ale Patriarhiei Ortodoxe Române, biserici și mănăstiri din București și din țară. S-au discutat aspecte ale dialogului teologic dintre Bise-

rica Ortodoxă și Biserica Vechilor Catolici cu ocazia întîlnirii delegației de teologi din R. F. G. cu profesorii și studenții Institutului Teologic din București, unde prof. Küppers a ținut două prelegeri intitulate: „Stadiul și perspectivele dialogului dintre ortodocși și vechii catolici” și „Conceptia despre Biserica din punct de vedere vechi-catolică”. De asemenea, episcopul Brinkhues a vorbit la Seminarul Teologic din București despre Biserica Vechilor Catolici din R. F. G.

— Între 16—24 mai 1972, o delegație a Bisericii Ortodoxe Române, condusă de I. P. S. Mitropolit Nicolae al Banatului, a vizitat Biserica Armeană, la invitația Sanctității Sale Vaschen I, Catolicos al tuturor armenilor. Din delegație au făcut parte P. S. Episcop Antim Tîrgovișteanul, vicar patriarhal, P. C. pr. prof. Ene Branîște și P. C. Arhim. Zareh Baronian, Secretarul Episcopiei Armene din București.

Delegația ortodoxă română a vizitat cele mai de seamă monumente ale artei bisericesti și ale istoriei și culturii armene. La Academia Teologică din Ecimiazdin, P. C. pr. prof. Ene Branîște a ținut două conferințe intitulate: „Aspecte și preocupări din viața religioasă a Bisericii Ortodoxe Române de astăzi pe plan intern și extern” și „Baze liturgice comune între Biserica Armeană și Biserica Ortodoxă Română”.

— Între 2—5 iunie 1972, P. S. Episcop Antim Tîrgovișteanul, vicar patriarhal, secretarul Sfîntului Sinod, a luat parte la Bruxelles la întîlnirea reprezentanților opiniei publice din Europa în vederea antrenării și mobilizării maselor pentru Conferința Europeană asupra Securității și Cooperării.

— Între 17—22 iulie 1972 a avut loc la Regensburg al IV-lea simpozion ecumenic între teologi

(Continuare în pag. 4)

Conferirea de medalii unor reprezentanți ai Cultelor la reședința Episcopiei ortodoxe române din Oradea

Conducerea superioară de stat — apreciind aportul pe care cultele din patria noastră l-au adus în decursul celor 25 de ani de la proclamarea Republicii, la întărirea unității spirituale, la propășirea culturală și de bunăstare materială, la instaurarea unei vieți sociale de bunăînțelegere și armonie între toți fiii Patriei noastre socialiste, fără nici o deosebire de limbă ori credință religioasă, la înfăptuirea ecumenismului între diferitele culte, pe plan național și internațional — a acordat cu acest prilej jubiliar Medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” mai multor reprezentanți ai cultelor din țara noastră.

O astfel de solemnitate s-a desfășurat și la reședința sfintei Episcopii ortodoxe române a Oradei, în ziua de 12 ianuarie 1973, când reprezentantul conducerii Departamentului Cultelor a înmănat medalia jubiliară sus-amintită I. P. S. Dr. Nicolae Corneanu, Mitropolitul Banatului, P. S. Teoctist Arăpaș, Episcopul Aradului, P. S. Dr. Vasile Coman, Episcopul Oradei, Eminentei Sale Papp Laszlo, Episcopul reformat de Oradea, și altor reprezentanți ai cultelor din județele Timiș, Caraș-Severin, Arad, Satu-Mare și Bihor, în număr total de 33 persoane.

Reprezentantul conducerii Departamentului Cultelor a exprimat, în numele Conducerii de Stat, felicitări celor distinși. Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae al Banatului, în numele ierarhilor și clericilor ortodocși români, și membrii celorlalte culte au exprimat Conducerii superioare de Stat, precum și Departamentului Cultelor alese și respectuoase mulțumiri și sentimente de profundă recunoștință și gratitudine pentru cinstita deosebită ce li s-a făcut lor personal și întregului cler și credincioșilor pe care-i reprezintă.

Prea Sfințitul Episcop Vasile al Oradei, în calitate de gazdă, a exprimat mulțumiri pentru alegerea reședinței episcopale a Oradei ca loc de decernare a medaliilor și a făcut urări de sănătate și fericire Conducerii statului, a Bisericii noastre Ortodoxe și a celorlalte culte.

Diacon dr. Teodor Savu

Ecouri peste hotare ale

Aniversării proclamării Republicii

Aniversarea a 25 de ani de la proclamarea Republicii (30 decembrie 1972) a constituit, după cum știm, un moment istoric deosebit, care a prilejuit o cunoaștere mai deplină a vieții celei noi din Patria noastră, cu bogatele inițiative și realizări din acești ani.

Acest important eveniment din viața poporului român a avut un larg răsunet și peste hotarele țării. Pe linia acestor ecouri se înscriu de pildă publicarea suplimentului de opt pagini la ziarul londonez de mare tiraj „The Times”, în ziua de 29 decembrie 1972, precum și suplimentul revistei bilunare „Africa-Asia”, răspândită în țările din cele două continente și binecunoscută pentru poziția ei hotărâtă de sprijinire a mișcărilor de eliberare națională și luptei pentru progres a tinerelor state.

Suplimentul din „The Times” a fost considerat „o prezentare a unei țări... fără precedent asemănător, pe întreg parcursul apariției acestui mare ziar englez”. Materialul publicat, la care semnează personalități marcante ale culturii românești (relatăm doar câteva: George Ivașcu, Adrian Păunescu, Ecaterina Oproiu, Mircea Malița, Valeriu Rîpeanu, Dan Zamfirescu, Vasile Drăguț ș. a.), a făcut cunoscut în străinătate mărturia despre experiența socială nouă a României, despre umanis-

mul socialist, despre mari figuri ale istoriei și culturii noastre naționale, material de literatură, artă și poezie românească populară și cultă (poezii și proză de Eminescu, Blaga, Arghezi, Zaharia Stancu, Marin Sorescu, Eugen Jebeleanu).

Materialul publicat în revista „Africa-Asia” are titlul: „România — 25 de ani de progres, reconstrucție și dezvoltare economică și socială a unei țări libere și independente”, având pe copertă reproducă fotografia președintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Dl. Nicolae Ceaușescu.

Articolele publicate în suplimentul revistei amintite prezintă principalele coordonate ale vieții și dezvoltării istorice a poporului român, cu referire specială la realizările celor 25 de ani de republică. Titlurile câtorva articole sînt grăitoare în acest sens: „De la Dacia veche la Republica socialistă”, „O politică externă în slujba păcii”, „Solidaritate în lupta contra vestigiilor colonialismului”, „O viață culturală intensă” etc. Suplimentul se deschide cu un amplu articol al directorului publicației, Simon Malley, intitulat: „Rolul României pe arena internațională”. „Este fapt — scrie autorul — că în 25 de ani o țară slab dezvoltată pe plan industrial s-a transformat într-un stat socialist, cu o industrie în plină dezvoltare...”

Prezentându-se astăzi ca o țară cu un ritm de dezvoltare dintre cele mai mari, „vocea României — scrie directorul publicației amintite — este puternică pe plan internațional, diplomația sa este activă și prezentă aproape peste tot în lume, influența ei certă, prestigiul evident”.

Orientarea consecventă a României, în extinderea și intensificarea prieteniei și cooperării cu toate țările, „explică — continuă autorul — de ce România a primit vizitele reprezentanților unui număr atât de mare de țări, de ce conducătorilor săi li s-a făcut în lume o primire atât de calduroasă. Tot așa se explică de ce popoarele lumii a treia vibrează la unison cu poporul român când el își face auzită vocea la conferințele internaționale pentru a cere ca toate țările mari, mijlocii și mici — să se bucure de drepturi egale.”

Materialul acesta este bogat ilustrat cu fotografii înfățișând momente ale întâlnirii Domnului Președinte Nicolae Ceaușescu cu conducători din alte state, îndeosebi cu prilejul călătoriei din anul trecut în Africa, precum și diferite aspecte ale realizărilor socialiste și ale vieții artistice și culturale ale țării noastre, la care se adaugă o hartă a României cu principalele date geografice.

Acestea și desigur încă alte materiale prilejuite de aniversarea Republicii, apărute peste hotare, confirmă încă odată bunul nume de care Patria noastră se bucură în lume, datorită justeții strădaniilor sale de ridicare a poporului român pe trepte tot mai înalte de bunăstare, de cultivare a unor relații de respect reciproc între popoare, de colaborare și pace în lume.

F. Costea

† Episcop-vicar Irineu Crăciunaș

În urmă cu nici patru ani, gazeta noastră informa cititorii săi despre numirea și hirotonirea întru arhieru a P. S. Irineu Crăciunaș-Suceveanul, episcop-vicar la Mitropolia Moldovei și Sucevei. Iată însă că o boală crudă a săpat ascuns la sănătatea sa trupească, încît în numai câteva zile de la declararea ei a curmat firul vieții acestui vrednic ierarh al Bisericii noastre și anume în zorii zilei de 19 ianuarie 1973, la vîrsta de 45 de ani încă neîmpliniți.

Durerea provocată de această grea și neașteptată pierdere a fost mare, atît pentru Arhiepiscopia Iașilor, pentru I. P. S. Mitropolit Justin al Moldovei și Sucevei, pentru familia sa, cît și pentru întreaga Biserică Ortodoxă Română. La această durere în egală măsură a participat și Arhiepiscopia de Alba Iulia și Sibiu, al cărei fiu duhovnicesc răposatul episcop a fost aproape opt ani, ca student teolog la Institutul Teologic Universitar din Sibiu, ca doctorand la Institutul Teologic Universitar din București, ca monah la Mănăstirea Brîncoveanu de la Sîmbăta de Sus (jud. Brașov) și ca duhovnic la Institutul Teologic din Sibiu, lăsînd o amintire de neuitat prin frumusețea vieții sale, prin hărnicia, ascultarea și generozitatea sa, cît și prin valoroase studii și articole pe care le-a publicat în revista Mitropolia Ardealului, Telegraful Român și Îndrumătorul bisericesc.

Înmormîntarea a avut loc Duminică, 21 ianuarie a. c., la Mănăstirea Neamț, unde a fost depus în sunet de toacă corpul neînsuflit al adormitului episcop, slujba fiind săvîrșită de I. P. S. Mitropolit Justin, P. S. Episcop-vicar patriarhal Antim,

delegat al Sf. Sinod, al P. F. Părinte Patriarh Justinian, P. S. Episcop Vasile al Oradei, P. S. Episcop Teofil al Clujului, P. S. Arhieru-vicar Gherasim Constanțeanul (Galați) și Eftimie Birălădeanul (Roman), delegați ai altor centre eparhiale, protopopi, stareți de mănăstiri și încă un mare număr de preoți și ieromonahi.

A fost de față reprezentantul conducerii Departamentului Cultelor.

Arhiepiscopia Sibiului a fost reprezentată la funeralii de P. C. cons. Gh. Papuc, P. C. prof. M. Păcurariu și P. Cuv. V. Tohăneanu, starețul Mănăstirii Brîncoveanu.

Au vorbit:

I. P. S. Mitropolit Justin al Moldovei și Sucevei, din a cărui cuvîntare reținem gînduri ca acestea: „Înfrînt de o boală necruțătoare, iubitul nostru fiu duhovnicesc și frate vrednic în slujirea arhierescă, Episcopul vicar al Mitropoliei Moldovei și Sucevei, Irineu Crăciunaș, și-a încheiat crugul vieții sale pămîntești în floarea vîrstei și a trecut la cele cerești cu chipul său lăuntric înfrumusețat cu alese daruri duhovnicești, lăsîndu-ne nouă trainicele sale împliniri bisericești... Episcopul Irineu a lăsat trainice înfăptuiri și frumoase amintiri. Bunătatea sa lăuntrică radia pe fața sa senină; hărnicia sa statornică s-a vădit în împlinirea pilduitoare a îndatoririlor sale și în scrierea de lucrări teologice; spiritul său larg și marea sa omenie i-au caracterizat întreaga sa viață... Bun prin structura sa și îmbunătățit prin silințele sale de slujire a binelui, fratele nostru adormit în Domnul rămîne în amintirea noastră cu chipul și numele de *bunul Irineu*.”

P. S. Episcop Antim, vicar patriarhal, care — după ce arată că „ne obișnuisem a vedea în el o nădejde și un reazim de viitor al Bisericii Ortodoxe Române”, după ce subliniază pregătirea teologică, precum și activitatea adormitului ierarh la Centrul mitropolitan din Iași și la lucrările Sf. Sinod — încheie cu cuvintele: „Evoacă aceste merituose fapte din scurta dar pilduitoare viață a regretatului Vlădică Irineu, îi aducem în acest ceas al despărțirii omagiul de prețuire și dragoste frățească al membrilor Sf. Sinod, în frunte cu Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian.”

Reprezentantul Departamentului Cultelor exprimă condoleanțe Mitropoliei Moldovei, I. P. S. Mitropolit Justin, îndureratei familii, subliniind totodată: „Ca o recunoaștere a deosebitelor sale merite, Episcopul vicar Irineu Crăciunaș a fost distins cu Ordine și medalii ale Republicii Socialiste România. Episcopul Irineu rămîne în amintirea noastră ca un ierarh al cărui ideal a fost acela de a fi apropiat de poporul din care s-a născut, identificat cu problemele fundamentale ale comunității în care a trăit și pentru slujirea cărora a acționat cu o strădanie neobosită.”

Au mai vorbit de asemenea P. C. vicar Sc. Porcescu, în numele Consiliului eparhial Iași, P. C. insp. eparh. T. Bodnar, în numele preoților și credincioșilor din Arhiepiscopia Iașilor, P. C. prof. O. Bucevschi, în numele foștilor profesori, P. C. cons. Gh. Papuc, în numele Arhiepiscopiei Sibiului, al I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, P. C. prof. M. Păcurariu, în numele Institutului Teologic Universitar din Sibiu, și P. C. conf. univ. Șt. Alexe, în numele colegilor de studenție.

Veșnică să-i fie pomenirea!

T.

Vizita Î. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului la Facultățile de Teologie din Halle și Berlin

Între 22—27 ianuarie 1973, Î. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului a făcut o vizită în R. D. Germană la invitația Directorului Secției Teologice a Universității „Martin Luther” din Halle-Wittenberg, Dr. E. Winkler, unde a ținut o conferință la această Facultate Teologică Protestantă, intitulată: „*Morala ortodoxă și problemele vremii noastre*”. Conferința a avut loc în 24 ianuarie a. c. și s-a bucurat de un interes deosebit. Au participat profesorii și studenții teologi din Halle și Naumburg. Menționăm că la Facultatea specificată există chiar o catedră pentru Studiul Ortodoxiei, titular fiind prof. Dr. K. Onasch.

Arătând că, în Iisus Hristos-Domnul nostru, toate se înnoiesc mereu și că principiile morale ale Evangheliei coincid cu marile năzuințe ale omenirii: Libertatea, egalitatea, frățietatea, solidaritatea, întraajutorarea, progresul etc., Î. P. S. Sa a dezvoltat, în conferința menționată, cu deosebire următoarele trei probleme: 1. Progresele științei

și tehnicii, 2. Lupta pentru dreptate socială și libertate națională și 3. Tendința spre unitate (în diversitate națională) a omenirii.

În încheiere s-au relevat realizările mai de seamă ale Bisericii noastre sub arhipăstoria P. F. Părinte Patriarh Justinian, ca: Apostolatul social, ecumenismul practic, sprijinirea propășirii Patriei etc.

În zilele de 25—26 ianuarie a. c., Î. P. S. Mitropolit Nicolae s-a aflat la Berlin, unde a avut contacte cu personalități bisericești, ca: Episcopul Schönherr, prof. Dr. Döpmann, prof. Dr. Basarak și alții, care au vizitat în bună parte Biserica și țara noastră.

Asemenea altor vizite de acest gen, care se înscriu pe linia bunelor relații reciproce, și această vizită a contribuit la întărirea legăturilor dintre Biserica Ortodoxă Română și Bisericile din R. D. Germană. R.

Din activitatea ecumenică...

(Urmare din pag. 2)

catolici și ortodocși pe tema „Inter-comuniunea”. Din partea Bisericii noastre au luat parte P. S. arhieru vicar Gherasim Constanțeanul și P. C. pr. prof. D. Stăniloae. Delegația noastră a prezentat o declarație în problema inter-comuniunii cu romano-catolicii, arătând că aceasta nu este posibilă în stadiul actual fără unitatea credinței.

— Între 13—23 august 1972, Î. P. S. Mitropolit Justin al Moldovei și Sucevei și P. S. Episcop Victorin al Episcopiei Misionare Ortodoxe Române din S. U. A. au luat parte la lucrările Comitetului Central al Consiliului Ecumenic al Bisericilor de la Utrecht-Olanda, unde a fost ales noul Secretar General, Dr. Philip Potter.

— Între 26 august—4 septembrie 1972, P. S. Episcop Victorin al Episcopiei misionare ortodoxe române în America, sosind de la Utrecht, a avut întrevederi cu P. F. Părinte Patriarh Justinian și cu Î. P. S. Mitropolit Justin al Moldovei și Sucevei.

— Între 12—16 septembrie 1972 a avut loc la Salonic conferința interortodoxă, organizată de către profesorii Facultății de Teologie din Salonic. Tema generală a conferinței a fost: Tradiția ortodoxă și lumea de azi. Au participat ierarhi și profesori de Teologie de la facultățile ortodoxe. Din partea Bisericii Ortodoxe Române a participat P. C. pr. prof. Isidor Todoran, rectorul Institutului Teologic din Sibiu.

— Între 17—19 septembrie 1972, P. S. Episcop Vasile al Oradiei a luat parte la sărbătorirea Colegiului Reformat din Debrețin, R. P. Ungară. Cu aceeași ocazie a avut loc un colocviu între teologii ortodocși și reformați pe tema: Tradiție și actualitate.

— Între 24—28 septembrie 1972 au avut loc la Ierusalim festivitățile inaugurării Institutului ecumenic pentru studii teologice. Biserica noastră a fost reprezentată de P. C. pr. prof. onorar Ioan Coman, care a fost cooptat în Consiliul academic al acestui Institut.

— La 22 octombrie 1972, P. S. Episcop Antonie Ploieșteanul, vicar patriarhal, și P. C. pr. prof. D. Stăniloae au luat parte la Berna la înscăunarea noului episcop al Bisericii Vechi-Catolice din Elveția, Mgr. Léon Gauthier. Cu acest prilej P. C. pr. prof. D. Stăniloae a ținut câteva prelegeri la Facultatea de Teologie Veche-Catolică din Berna.

— Între 24—27 octombrie 1972, P. S. Episcop vicar patriarhal, Antonie Ploieșteanul, a participat la Puckberg-Austria, la lucrările Comitetului Financiar al Conferinței Bisericilor Europene.

Prot. Gheorghe Geția

Cezar Vasiliu

Comemorarea unui vrednic slujitor al Bisericii și poporului român

Ca și în alte părți locuite de români, veacul al XVIII-lea reprezintă și pentru Banat o perioadă de mari frământări și transformări mai ales prin trecerea acestei provincii de sub stăpânirea otomană sub cea a habsburgilor. Situația aceasta era consecința unui șir de războaie la capătul cărora armatele otomane, învinse de cele austriace, au fost nevoite să părăsească Banatul. Printre cronicarii care au consemnat unele din aceste evenimente a fost și eruditul protopop al Mehădiei de lângă Băile Herculane, Nicolae Stoica de Hațeg. Părinții săi, preotul ortodox Atanasie Stoica și soția sa Varvara, au trebuit să părăsească melegurile Hațegului și să se refugieze în Banat din cauza persecuțiilor uniaste. Stabilindu-se și funcționând ca preot în Mehădia, aici li se naște la 24 februarie 1751 fiul Nicolae, care, după ce a terminat învățătura și a studiat Teologia, a ajuns, în cele din urmă, paroh și apoi protopop la Mehădia. În această calitate el a desfășurat o neobosită și rodnică activitate, construind biserici și școli, îngrijindu-se de ridicarea materială și spirituală a obștei românești din aceste părți. În același timp, protopopul Nicolae Stoica începe a consemna evenimentele mai importante la care era martor în mai multe scrieri istorice dintre care cea mai importantă este „Cronica Banatului”.

El moare la 6 ianuarie 1833. Cu prilejul împlinirii a 140 de ani de la trecerea sa la cele veșnice, conducerea Arhiepiscopiei Timișoarei și Caransebeșului a hotărât să-l comemoze într-un mod deosebit. Astfel, la Timișoara, după oficierea Sf. Liturghii, Duminică, 7 ianuarie 1973, s-a săvârșit un parastas după care Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae al Banatului, într-un cuvânt adresat credincioșilor, a arătat importanța pe care protopopul și cronicarul Nicolae Stoica de Hațeg o are pentru Banat. După terminarea Sf. Liturghii a urmat vizitarea expoziției comemorative, organizată în cadrul Colecției de artă bisericească veche instalată în incinta catedralei mitropolitane. Expoziția a fost deschisă printr-un cuvânt ocazional rostit de muzeograful Viorel Țigu, conducătorul Colecției. La Caransebeș, pe lângă parastatul oficiat în vechea catedrală episcopală, comemorarea protopopului Nicolae Stoica de Hațeg s-a făcut și printr-un program festiv la Seminarul teologic. Comemorarea de la Mehădia s-a făcut tot printr-un parastas și un cuvânt ocazional rostit în biserică de P. C. Constantin Comșulea, consilier eparhial, după care la mormântul marelui cronicar a fost depusă o coroană de flori.

Sf. Mucenic Dionisie Areopagitul

Sf. noastră Biserică cinstește în 3 octombrie pe Sf. mucenic Dionisie Areopagitul. Biserica catolică încă îl cinstește la 9 octombrie. Cine a fost acest mucenic al cărui nume e mult pomenit în scrisul creștin și pe care creștinii din Răsărit și Apus îl cinstesc deopotrivă.

Sf. Luca ne istorisește în „Faptele Apostolilor” că după ce Sf. Ap. Pavel a ținut o însemnată cuvântare în Areopagul din Atena, deși „unii l-au luat în râs, iar alții i-au zis: Te vom asculta despre aceasta și altă dată”, totuși cuvântul lui a avut și roade, căci citim mai departe: „Iar unii bărbați, alipindu-se de el, au crezut, între care și Dionisie Areopagitul și o femeie cu numele Damaris, și alții împreună cu ei” (F. Ap. 17, 32, 34). Este deci clar că Sf. Dionisie e un ucenic al Sf. Ap. Pavel, pe care l-a convertit în Atena. Se numește și Areopagitul pentru că a fost membru al Areopagului din Atena, cel mai însemnat tribunal, care judeca și crimele cu caracter religios și în fața căruia s-a găsit și Sf. Ap. Pavel, când a rostit cuvântarea de care am amintit. De fapt, Sf. Ap. Pavel n-a fost dus înaintea Areopagului pentru a fi judecat, ci numai spre a arăta credința pe care o predica. În orice caz, Dionisie care s-a alăturat Sf. Ap. Pavel a fost un om cu vază în Atena și de aceea între cei cîștigați de apostol, el e trecut în frunte. Aceasta însemnează că prin cîștigarea lui Dionisie, Biserica creștină a dobîndit un sprijin puternic în Atena, așa cum vom vedea. În adevăr, acest nou convertit la credința creștină a dovedit o mare râvnă în slujirea lui Hristos. El a fost

botezat și apoi așezat episcop în Atena de însuși Sf. Ap. Pavel.

Învățînd mai întîi toată înțelepciunea descoperită de Dumnezeu credincioșilor de la un înțelept cu numele Ieroftiei, Sf. Dionisie s-a ostenit vreme îndelungată pentru propovăduirea dreptei credințe, iar pe vremea împăratului Domițian, neobositul predicator creștin s-a dus în apus unde, ajungînd în cetatea Parisului, i s-a tăiat capul, iar sfîntul a mai mers cîțiva pași, ținîndu-și capul în mîini, spre spaima și uimirea ucigașilor. Un lucru rămîne bine stabilit și anume, că Sf. Dionisie multe a pătimit pentru Hristos. După unele cărți grecești el ar fi fost ars.

De numele acestui Sfînt sînt legate și unele cărți de deosebită valoare și care au avut un mare răsărit în viața Bisericii creștine. Aceste cărți sînt următoarele: 1. Despre denumirile lui Dumnezeu; 2. Despre teologia mistică; 3. Despre ierarhia cerească; 4. Despre ierarhia bisericească. Mai tîrziu s-a constatat că scrierile acestea atribuite Sf. Dionisie, de fapt nu sînt ale lui, ci ale unui scriitor creștin necunoscut, care le-a scris prin veacurile 5—6. Era un obicei la vechii scriitori creștini — și mai ales la cei din Siria — ca lucrările mai de preț să fie puse sub nume binecunoscute, pentru a le întări astfel autoritatea și a le asigura răspîndirea lor mai ușoară. Acest fapt nu scade cu nimic meritele Sf. Dionisie. Dimpotrivă i le întărește și mai mult. De ce? Fiindcă oricine își dă seama de cît prestigiu se bucura numele Sf. Dionisie în biserica creștină în veacurile 5—6,

dacă un însemnat și talentat scriitor creștin a pus sub numele lui niște cărți de valoare tocmai pentru a le asigura răspîndirea și primirea lor în lumea creștină. Numele acestui Sfînt încărcat de vrednicie a ajuns un gir prețios pentru scrisul creștin.

Iată ce înseamnă numele bun! Iată ce înseamnă buna reputație! Să ne ostenim și noi să ne cîștigăm un nume bun și de cinste.

Prot. A. Radu

Învățături din Pildele lui Solomon

- Prin binecuvîntarea oamenilor drepti cetatea merge înainte, iar prin gura celor nelegiuți ajunge ruină (11, 11).
- Omul milostiv își face bine sufletului său, pe cînd cel crunt își chinuiește trupul său (11, 17).
- Cel ce-și pune nădejdea în bogăția lui se vestejește, iar cei drepti ca frunzișul odrălesc (11, 28).
- Cel bun dobîndește har de la Domnul, iar pe omul vicelan îl osîndește Domnul (12, 2).
- Cel ce muncește ogorul se satură de pîine, iar cel ce umblă după deșertăciuni este om lipsit de minte (12, 11).
- Cei nechibzuți la vorbă sînt ca împunsăturile de sabie, pe cînd limba celor înțelepți aduce tîmăduire (12, 18).
- Înșelăciunea este în inima celor ce gîndesc rău, iar bucuria pentru cei ce dau sfaturi de pace (12, 20).